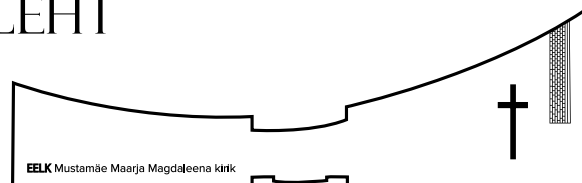

EELK MUSTAMÄE MAARJA MAGDALEENA KOGUDUSE AJALEHT

NR. 03 (86)
MÄRTS 2026

SAMM SAMMU JÄREL

Pavel Zaiakin, EELK Lasnamäe Püha Markuse koguduse abiõpetaja

Õnnis on inimene, kes ei käi õelate nõu järgi ega seisa patuste tee peal ega istu pilkajate killas... (Psalm 1:1)

Kõik, kes on hakanud lugema Psalme, mäletavad selle kõige esimesi sõnu. Aga mida tähendab tegelikult see sõna „õnnis“? Millest see kõneleb? Vene keeles on õnnis (блажен) õnnelik, eesti keeles on õnnis ja õnnelik isegi samatüvelised sõnad. Aga te üllatute väga, kui proovite vaadata sedasama sõna originaalis, heebrea keeles. Seal ei ole need esimesed sõnad „ashere aish“, „õnnis inimene“, sugugi seotud sõnaga „õnn“. Etümoloogiliselt on sõna „asher“, „õnnis“, seotud **teekonna** läbimisega. Sama tüvega tegusõna „ashar“ tähendab „edasi liikuma“, „minema“. Ja nimisõna „shur“ – sama tüvega nagu sõna „õnnis“ – tähendab „sammu“.

Kes on „õnnis“? See, kes astub sammu. Mitte sada ega tuhat sammu, mitte maratonidistantsi rekordi, vaid kõigest üheainsa sammu.

Algul üks samm. Siis veel üks. Ja veel.

Õiges suunas.

Aga suuna määrab veel üks oluline piibellik võtmemõiste – „tee“. Ja kui me tahame elada Piibli kohaselt, peame endale ütlema: meil on vaja teada õiget suunda, liikumisvektorit, mille suunas meil tuleb minna. Või peame teadma nagu meie 1. Psalmis, kuhu me ei tohi mitte mingil juhul minna.

Niisiis on „samm“ see tegu, mille me oma elus teeme. Õnnis on see, kes on katkematus liikumises, kes oskab teha järgmise sammu oma elus, sammu pääste poole. Selles on meie pääste tagatis: käia õiget teed ja hoiduda pööramast sinna, kus on „keelumärgid“.

Neid on kolm: **kurjade nõu, patuste tee ja pilkajate kild**.

Psalm räägib neist kolme tegusõnaga: „mitte käia“, „mitte seista“ ja „mitte istuda“. See tähendab: mitte teha niisuguses suunas ainsatki sammu.

Milles seisneb „kurjade nõu“ ohtlikkus? Selles, et nõupidamisel jagavad kõik osalejad oma kogemust. Kurjuse kogemust. Ja selle kaudu kurjus kasvab ja levib. Lähed „kurjade nõupidamisele“ ja sinust enesest

saab kurjuses kogenum ja kurjusest rikkam.

Ja siis liigud sa juba patuste hulgas. See pole enam ühekordne „käik“ kurjade nõupidamisele; see on juba „patuste tee“, mis viib hoopis vastassuunas, võrreldes teega, mis viib Jumala juurde.

Aga kõige hirmsam on tulemus: „pilkajate kild“. Need inimesed ei lähe enam kuhugi. Heebrea sõna „moshab“ on kreeka keelde tõlgitud kui „kateeder“ – muistsel ajal istusid õpetajad kõrgendikul asuval toolil ja õpetasid nende juurde tulijaid. „Pilkajad“ on need, kes väänavad tõde nagu kõverpeeglis, kes õpetavad valesti, kes õigustavad kurjust ja pattu ning kiidavad heaks kurjade teed. Vaimulik võim on ohtlik selle poolest, et see võimaldab manipuleerida Jumala sõnaga ja eksitada „lambaid“.

Selle suure paastu päevil hoiatab 1. Psalm juba oma alguses meid ohu eest meie usu teel, ja teises salmis annab ta meile kätte kindla kaardi ja kompassi:

...vaid kel on hea meel Issanda Seadusest ja kes uurib ta Seadust ööd ja päevad. (Psalm 1:2)

Meie käes on teejuht ja see annab meile rõõmu õigel teel käimisest.

Ometi võib isegi kõige kogenum rändur ka kaardi ja kompassiga teelt eksida – mida me siis saame teha? Ja siin peitub 1. Psalmi peamine saladus: esimesed sõnad „õnnis inimene“ ei käi algselt sugugi meie kohta!

Kes on siis Tema, see „ideaalne inimene“, kes on ületanud kõik kurjuse, patu ja võimu ahvatlused ja kiusatused?

Ühel päeval kaks tuhat aastat tagasi tuli Ta meie juurde ja sai meie sarnaseks, et olla meile Teejuhiks ja Teeks.

Ainult Tema läbi saame selle olulise kutse, mille Ta ise on meile andnud: **„Õndsad on vaimult vaesed“** (Mt 5:2).

Me oleme „õndsad“, sest käime Tema teed, astume samme koos Temaga teel Taeva poole, mis meid ootab.

Ja olgu meie Teejuht selle paastu päevil meie kõrval kuni ülestõusmispüha hommiku rõõmuni!

JEESUSE VALU – JA MINU OMA

Jeesus oli valude inimene, kõiges läbi katsutud. Kuid kuidas ta koges valu ja kuidas tema kannatus võib aidata mind minu valus?

Jeesus suudab kaasa tunda meie nõrkusele, sest teda on proovile pandud samal viisil nagu meid, ütleb Heebrea kiri (Hb 4:5). Messias Jesaja raamatus (Js 53:4), kellega Jeesus tõenäoliselt end samastas, kirjeldab teda kui valude meest, kes oli haigusega hästi tuttav.

Kas Jeesus oli ka haige ja kui oli, siis milles tema haigus seisnes? Kas ta oli tõesti kõiges läbi katsutud – või tähendab see väljend pigem seda, et ta koges kõige hullemat ja suudab seetõttu samastuda kõigega?

Me võime vaid oletada, sest Piibel ei anna selle kohta otseseid vastuseid. Me teame vaid seda, et üks ööpäev tema elust möödus piinamisi taludes ja lõppes hukkamisega kõige valusamal viisil. Ent seda kogevad paljud inimesed peaaegu iga päev meie kurjas maailmas.

Läks kaua aega, enne kui Jeesuse kannatused muutusid minu jaoks millekski, mis mind ka emotsionaalselt puudutas. Pühapäevakooliõpetaja lapsena sain ma juba varakult tuttavaks ülestõusmispühade looga. Valu ja kannatused ei jätnud mulle aga suuremat muljet. Ma kogesin Jeesust oma parima sõbrana, mõnikord isegi ainsana, kes mul oli. Mind puudutas eelkõige see, et minu sõpra oli koheldud ebaõiglaselt. Vaadates kirikus altariumaali, kus ta ristil rippus, ei tabanud mind mitte valu, vaid ebaõigluse tunnetus.

Palvemajas oli meil pilt Jeesusest Ketsemanis, kus ta lebab kivi juures ja tema taga pimeduses magavad jüngrid. See mõjus mulle rahuliku pildina, kus polnud kuigi palju valu ega meeleheidet. Pigem jutustas see kirkusest inimeses, kes oli end Jumala kätte usaldanud.

„Kui suur oled sina, mu Jumal, et mina, sinu laps, tohin olla ja elada sinu vabas armulepingus? Kõik on juba valmis, mina ei pea midagi tegema. Ma saan üksnes puhata selles, mida sina oled öelnud.” (Jesper Krogedal, „Norra Lauluraamat” nr 323)

Nimetatud laulureaga tutvusin siis, kui tõusin püsti, et anda oma esimene tunnistus Hurdal Verki Rahvaülikooli kaminatoas. Sel viisi ma andsin märku, et soovin pöörduda tagasi turvalisse lapseusku oma parima sõbra juures, kellest olin vahepeal teadlikult eemale hoidnud. Olin õppinud, et see suhe põhineb just nimelt sellel, mida tema oli teinud. Isegi siis, kui mina olin olnud truudusetu, oli tema teinud seda, mis tuli teha.

Aga see, mida ta oli teinud, oli just kannatamine. Ma teadsin, et tänu Jeesuse kannatusele ja surmale öeldakse altaris „tulge, sest kõik on juba valmis”, ja mina võisin lihtsalt tulla. Kuid see oli natuke nagu matemaatiline võrrand, minu kasuks. See lubas mul uskuda, et olen päästetud, puht intellektuaalselt. Kuid et veri voolas vägivalla tagajärjel, mis põhjustas valu, ei jõudnud mu teadvusse.

Palvemajakultuuris leidis ju palju laule, mille juured olid pietistlikus vaimus ja Jeesuse haavade ning vere

tunnetamises. See on vana vagaduse traditsioon, mille pietism sai katoliku kiriku müstilise traditsiooni kaudu. Teresa Avilast ärkas uude pühendumisse, kui ta vaatas pilti Jeesusest, keda piitsutatakse. Süvenemine Jeesuse kannatusse on olnud läbi aegade oluline usuallikas, kuid minu ajal oli see kuidagi vähem esil.

Ma arvan, et see, mis kehaga toimub, ei ole kannatuse mõistmisel kõige kesksem. Olulisem on see, mida füüsiline valu teeb inimesega, kes seda kogeb. Ma tunnen inimesi, kes on elanud pikka aega krooniliste valudega ja keda ma ometi tajun inimestena, kelles on palju elurõõmu, mõistmist ja hoolivust teiste vastu. Mida see neile maksma läheb, sellesse on mul raske tõeliselt sisse elada. Võib-olla ma ei suudagi seda päriselt mõista. Kas võib osa Jeesuse isiksusest pärineda valust, mida ta on kogenud?

Igatahes alles siis, kui kogesin ise psüühilist valu, muutus Jeesuse kannatus minu jaoks elavaks; see juhtus Heathrow' lennujaamas. Olin Londonis ostnud CD piibellike psalmidega, mida anglikaanid nimetavad Evensong'ideks. Kui panin ootesaalis kõrvaklapid pähe, kõlas neist: „Mu Jumal, mu Jumal, miks sa mu maha jätsid?”

Ma tundsin, et olin Jumalast maha jäetud ning temast jäänud tühjus oli täidetud pimeduse ja meeleheitel. Ja siis kuulsin Jeesust ristil väljendamas sedasama meeleheidet. Ta teadis, kuidas ma end tunnen. Ma ei olnud oma valus päris üks. Ta kandis seda koos minuga. Selle kogemine vabastas minus midagi.

Risti Johannes, 16. sajandi Hispaania müstik, on kirjutanud hinge pimedast ööst, mil kogeme, et oleme Jumala kaotanud. Ta ütleb, et see saab osaks neile, kes on kogenud niisugust Jumala lähedust, et selle kaotamine muutub tragöödiaks. Mõtlen, et selline lähedus, mis Jeesusel oli oma Isaga, pidi olema mõõtnatult tugevam ja kõikehaaravam kui ühelgi teisel inimesel. Seetõttu pidi ka Jumala kaotus olema tema jaoks palju kohutavam kui näiteks minu jaoks.

Piitsutamine, okaskroon ning naelad läbi käte ja jalgade on iseenesest mõista brutaalsed, kuid minu kogemuse põhjal — nii palju kui ma üldse oskan hinnata — oli Jeesuse suurim valu siiski psüühiline. Kuid, see ei tähenda, et see oleks olnud väiksem.

Rooma võimukandjate jaoks ei olnud piinamine ja ristilöömine eeskätt mõeldud füüsilise valu tekitamiseks. See oli kavandatud alandama ja häbistama, võtma

ohvritl eneseaustuse ja inimväärikuse. Ka seda pidi Jeesus kogema. Neile, kes kogevad alandust ja väärikuse äravõtmist, on ta vend nende kõrval — teades, mida see tähendab. Selle meenutamine võib ehk aidata hoida kinni oma väärikusest keset alandust.

See, et ta oli Jumala Poeg, pidi andma talle nii teistsuguse arusaamise kui ka teistsuguse kogemuse. Kui on tõsi, et ta kandis oma õlgadel kogu kurjust ja ülekohut, mis selles maailmas on toime pandud ja veel toime pannakse, pidi see olema täiesti talumatu, enam kui psüühiline valu. See on see, mida võiksim nimetada eksistentsiaalseks valuks. Ka meie võime sellest mõnikord aimu saada, kui maailma kurjus meid puudutab. Jeesuse jaoks pidi sellel aga olema teine mõõde — see pidi olema täielikult purustav viisil, mida me ei suuda ette kujutada.

Lõppkokkuvõttes on Jumala Poja kannatus saladus, mida me ei suuda mõista. Eriti mõistatuslik on see, kuidas see võis saada meie eest lepitushovriks. Kuidas võis just sellest surmavõitlusest saada elu kogu maailmale?

Kui me sellest aru saaksime, mõistaksime Jumalat. Kõik selgitamiskatsed jäävad küündimatuks. Ometi näib mulle, et võtme annab inkarnatsioon. See, et Jumal sai inimeseks, tähendab, et ta ei saanud üheks mitte ainult selle ühe inimesega, Naatsareti Jeesusega, vaid kogu inimkonnaga. Ja kuna ta sai osaks ka loodust, on ta üks kogu loodu endaga. See, mis temaga sünnib, sünnib seetõttu müstilisel viisil kogu inimkonna ja kogu looduga. Nagu ütleb õigeusu teoloog Olivier Clément:

„Kõik see oleks mõistetamatu, kui me usus ei mõistaks, et Jeesus kannab eneses kogu inimkonda ja kogu universumit. Ta ei ole lahutatud kellestki ega millestki, sest ta on inimisik, kel on täiuslik osadus meiega. Kui kirikuisad kõnelevad inimloomusest, ei ole see filosoofiline, vaid müstiline mõiste. Ülimalt realistlikul viisil tähistab see kõigi inimeste olemuslikku ühtsust — seda üht inimkonda, mis languses lõhenes ja Kristuses taastati.”

Mulle näib, et see kehaline keel annab mulle rohkem mõistmist kui juriidilisemalt rõhutatud lepitusteooriad. See ei tähenda, et ma sellest aru saaksin, kuid ma tunnen endas, et siin on mingi tegelikkus, millel on tähendus. Ristimises ja usus saab Kristus minuga üheks, ning nõnda saab tema surm minu surmaks koos kõige sellega, mida see toob — elu ja õndsusega.

Kuidas Jeesus võis seda kogeda, on võimatu ette kujutada. Ma tean aga, et kui elu valud, vanadusega kaasnev paratamatu hääbumine ja surmahirm mulle vastu tulevad, võin ma minna sõbra juurde, kes mind mõistab ja kes kannab koormaid koos minuga. Ma ei pea sisse elama tema kannatusse — tema on elanud sisse minu omasse.

Teksti autor on endine ajakirjanik Erling Rimehaug. Tekst pärineb Norra ajakirja „Strek“ 2025. aasta 4. numbrist.

Norra keelest tõlkinud Tiina Klement.

MIDA SA TAHAD, ET MA SULLE TEEKSIN?

Tekst Ülle Reimann, foto Jaana Maria Unga

28. veebruaril toimus Mustamäe Maarja Magdaleena koguduses kriisikoolitus, mis keskendus inimese toetamisele kriisides. Kohale oli tulnud lisaks Mustamäe koguduse esindusele pea paarkümmend osalejat üle kogu Eesti.

Hommikul võtsid koolitusele tulijaid vastu värske kohvi aroom, naeratavad näod ning kodune ja sõbralik õhkkond. Kaks emeritdiakoni Norrast, **Ivar Solbu** ning **Eilev Erikstein** alustasid koolitust omapärasel viisil – pidime mõtlema, millised kuulajad me oleme ja kuidas ise tahaksime, et meid kuulataks. Seejärel lugesime Markuse 10. peatükist, kuidas Jeesus kõnetas pimedat kerjust Bartimeust. Jeesus küsis temalt: „Mida sa tahad, et ma sulle teeksin?“. Jeesus jättis sellega eeskuju kõikidele, kes teise inimese juurde astuvad sooviga teda aidata. Teise inimese aitamine peab tuginema võrdsusele, teise inimese väärtustamisele, peab olema ülesehitav, lootust andev ning tingimusteta. Vahel on hea kuulata teist inimest ise vaikides, lihtsalt olla tema jaoks olemas raskel hetkel.

Edasisest koolituse käigust on sisuliselt raske rääkida, sest koolitus oli väga praktiline. Piiblitekstide lugemine, arutelud, jagamine ning loominguline tegevus toimusid rühmades. Nii mõnedki lihtsad praktilised harjutused või ülesanded panid väga sügavalt mõtlema. Juttu tuli ka diakoonia väljakutsetest, mis peale ligimesearmastusest

kantud tegude hõlmab ka teiste kaasamist osadusse, loodu hoidmist ning võitlust ühiskonnas õigluse eest.

Suured teod kasvavad välja tillukestest sammudest. Diakoonia algab juba lihtsast küsimusest „Kuidas läheb“ ning teise inimese vastusest sellele. Üks sõbralik ja toetav sõna, naeratus või pilk võib teha suurt imet teises inimeses. Kriisidest mõeldes maname enda kujutlusse suuri ja ulatuslikke katastroofe.

Tegelikult on kriisi sattunud inimesi alati meie ümber ja igaüks meist saab seda märgata, inimese juurde astuda lihtsa osavõtliku küsimusega, teda ära kuulata, toetada. Tegelikult polegi vahet, kui suur ja ulatuslik on kriis meie ümber. Alati jääb kõige olulisemaks see, kuidas, millise hoiakuga me astume inimese juurde, kes tuge vajab.

Võrdpilt diakooniatöötajast, kellel on painduvusest hoolimata rebenemispiirid.

PIIBLI SÕNADEST TÄNAPÄEVA KÕNESSE

Tekst ja foto Maris Kuldkepp

Käisin ammu Tartu Ülikoolis sellise õppeaine nagu "Piibel õhtumaise kultuuri alustekstina" loengutes ja filmiõhtutel. Teame, kui palju on kujutavas kunstis teoseid, mida on inspireerinud Piibli tegelased, sealtpärast ajaloolised sündmused või tähendamissõnade lood. Samuti võime leida Pühakirja jälgi muusikas ja kirjanduses, filmides ja teatrilavadel. Märtsikuus tähistatava emakeelepäeva puhul tahtsin vaadata, millised väljendid meie kaunis eesti keeles on pärit Piiblist, ning neid leide ka Mustamäe koguduse ajalehe lugejatega jagada. Ehk leiab igaüks alljärgnevast midagi tuttavat ja taipate, kui tihti kasutate ise või kasutavad teised teie ümber Piiblis kirjas olevaid sõnu või lauseid.

Oma üllatuseks avastasin, et mitmed eesti vanasõnad on kirjas Piiblis. Minu jaoks tuntuim - *"See, kes teisele auku kaevab, see ise sinna kukub"* - on olemas lausa Psalmides, Õpetussõnade ja Koguja raamatus. Neist kaks viimast on loogiliselt võttes täis mitmesuguseid vanasõnu. Mõned vanasõnade näited veel Õpetussõnade raamatust: *"Uhkus tuleb enne langemist"*, *"Inimene mõtleb, aga Jumal juhib"*, *"Kes kõverust külvab, see viletsust lõikab"* ja *"Ära ise kiida, las teised kiidavad"*.

Psalmides on kirjas mitmeid vanasõnu, näiteks *"Kes ei tööta, see ei söö"*, *"Kuidas töö, nõnda palk"*, *"Kes otsib, see leiab"*, *"Mida külvad, seda lõikad"*, aga ka väljend *"Kuidas ema, nõnda tütar"*.

Rohkelt on meie vanasõnadesse panustanud ka Jeesus ise, peamiselt oma Mäejutluse õpetuses. Mõned näited: *"Ära pane küünalt vaka alla"*, *"Kus on su varandus, seal on su süda"*, *"Paljud on kutsutud, vähesed on valitud"*, *"Esimesed saavad viimasteks ja viimased esimeseks"*, *"Homne päev muretseb ise enda eest"*, *"Kui sulle lüüakse paremale põsele, keera ka vasak põsk ette"* ja *"Ära viska pärleid sigade ette"*. Ja muidugi nii-öelda kuldne reegel: *"Mida tahad, et teised sulle teevad, seda tee ise ka teistele"*. See viimane leidub ka teistes iidsetes kultuurides, kuid pigem eituse vormis: *"Ära tee teistele seda, mida sa ei taha, et sulle tehakse"*. Seda keelavat lauset õpetasid ka juudi rabid. Ilkka Puhakka selgitab, et eitav õpetus on pigem passiivne armastuse tegu, kuid Jeesuse õpetus on aktiivne armastuse väljendus inimeste vastu.

Vanasõnade päritolu võib olla kahesuunaline ehk need kas pärinevad Piiblist või on sinna sattunud tõlkimise käigus, et anda õpetust edasi lugejale tuttavate väljendite kaudu. Kuid liigume edasi vanasõnade juurest fraaside juurde.

Juba Piibli algusloost on praegugi käibel väljendid *"küljelu"*, *"hea ja kurja tundmise puu"* ja *"keelatud*

vili". Ka sõna *"tohuvaobu"* on pärit vana-heebrea keelest ja tähendab loomisloos *"tühi ja paljas"*, kuid meie jaoks väljendab see pigem suurt segadust. Veel Vanast Testamendist pärineb fraase, mis loodetavasti tekitavad lugejates äratundmisrõõmu: *"kuldvasikat kummardama"*, *"Paabeli segadus"*, *"töötatud maa"*, *"taevamanna"*, *"pimedusega löödud"*, *"komistuskivi"*, *"patuoinas"*, *"soolasammas"*, *"taevaluugid lahti"*, *"hoidma nagu silmatera"*, *"tulest ja veest läbi minema"*, *"kahe teraga mõök"* ja muidugi *"tühi töö ja vaimunärimine"*.

Ka kirikukauged inimesed teavad, mida tähendab väljend *"Taaveti ja Koljati võitlus"*, kuna seda kasutatakse tihti spordikommentaaris ja muude võistlusemomentide puhul. Tuntud on ka *"Juuda suudlus"*. *"Kannatama nagu Iiob"* nõuab aga juba sügavamat teadmist konkreetsest loost, et mõista selle võrdluse tähendust.

Veel isikutega seotud väljendid, lisaks eelmainitud neljale, on sageli kasutusel: *"uskmatu Toomas"*, *"vaene Laatsarus"*, *"karvane kui Eesav"*, *"saalomonlik tarkus ja otsus"*, *"Simsoni tugevus"*, *"Kaini märk"* ja *"Moosese käsulauad"*.

Piiblist on pärit ka üks tuntud fraas, mille tähendus ei ole sama, mis tänapäeval. Näiteks *"elevandiluust torn"* on praegu kasutusel ülekantud tähenduses, kuid Ülemlaulus imetletakse armsama kaela pikkust ja värvi just selle abil.

Uues Testamendis võime kohata tuttavaid fraase, nagu *"hüüdja hääl kõrbes"*, *"liiva või kalju peale ehitatud koda"*, *"kurjast vaimust vaevatud"*, *"lambaid sikkudest eraldama"*, *"mammonat teenima"*, *"oma käsi puhtaks pesema"*, *"maa sool"*, *"pindu ja palki silmas märkama"*, *"tolmu jalgadelt pühkima"*, *"iseennast ära salgama"*, *"läbi nõelasilma minema"*, *"ulgumine ja hammaste kiristamine"* ning *"nurgakivi"*. Oma üllatuseks leidsin, et ka väljend *"kiviviske kaugusel"* on Piiblis olemas, nimelt Luuka evangeeliumis - kui Jeesus Ketsemani aias palvetas, siis läks ta kaasa võetud jüngritest just nii kaugele.

Ilmutusraamatust on tuttavad ehk *"A ja O"*, *"eluraamatus kirjas olema"* ja *"metsalise märk"*.

Siia said kirja ühest küljest kõige tuntumad ja huvitavamad vanasõnad ja väljendid, mida Piiblist leida võib. Kellel huvi rohkem nende kohta uurida, võivad need nimekirjad leida veebilehelt <https://www.folklore.ee/~kriku/ALLIK/allik3.htm>. Seal on olemas ka viited kirjakohtadele.

SIIS, KUI JUMAL VAIKIB

Tekst ja foto Jaana Maria Unga

5. veebruaril kogunes Mustamäe kirikusse ligi paarkümmend osalejat „Päevateele“. Seekordseks külaliseks oli kutsutud **Kirsti Malmi** Lasnamäe Püha Markuse kogudusest.

„Ma tahan täna kutsuda kaasa teekonnale,“ kutsus Kirsti kuulajaid ligi nelja tuhande aasta taha. Ta meenutas Aabrahami ja Saara lugu ning tõi nende kõrvale ka Haagari ja Ismaeli, et nende kaudu läheneda küsimusele, mida tähendab Jumala vaikimine.

Rännak algas Paabeli torni loost ja viis kuulajad Kaldea Uurist Kaananimaale. Aabraham ja Saara olid väga eakad inimesed. See pani mõtlema vanuse suhtelisusele ning sellele, kuidas Jumala plaanid ei sõltu inimlikest arusaamadest ajast ja võimalikkusest.

Jumal oli Aabrahamile andnud töötuse suurest soost, ent aastad möödusid ja midagi ei sündinud. Kirsti osutas, et kui Jumal ilmutas end võib-olla iga viie või kümne aasta tagant, siis inimese jaoks võib see tunduda pika vaikimisena. Vaikuse kogemus ei tähenda siiski, et Jumal oleks kadunud. „Vahel võib vaikuse ja kogemuse põhjus olla vastuvõtjas, vastuvõtja kuulmise oskuses,“ sõnas ta.

Saara otsustas omal käel Jumala töötust „aidata“ ja andis oma teenija Aabrahamile, mis viis segaduse ja kriisini. Haagar põgenes kõrbe, lootusetusse olukorda. Ent seal kõlas Jumala sõna: „Ära karda, sest Jumal on kuulnud poisi häält seal, kus ta on.“ Haagar koges, et Jumal näeb kõike. Eriti kõnetavaks sai koht, kus Haagaril näib kõik olevat kadunud. „Jumal tegi ta silmad lahti, nõnda et ta nägi ühte veekaevu.“ Kirsti seostas seda meie eluga: mõnikord tundub olukord täiesti lootusetu, ent abi võib olla lähemal, kui arvame. „Võib-olla Jumal teeb meie silmad lahti ja selgub, et tegelikult on abi siin samas.“

Eesti ja soome keeles kasutatakse erinevaid sõnu Saara reaktsiooni kohta peale lisaki sündi - naeris või rõõmustas? See väike tõlkenüanss muudab loo tonaalsust. Kas meie naerame kellegi üle või rõõmustame koos temaga?

Loos peegelduvad inimlikud eksimused, kannatamatus ja hirm, kuid ka Jumala ustavus. „Kuigi need sündmused

leidsid aset 4000 aastat tagasi, on meil palju ühist pinnast nendega,“ märkis Kirsti. Inimloomus ja tunded on samad ning samaks on jäänud ka Jumal ja Tema töötused.

Isikliku mälestuse kaudu jutustas Kirsti oma eakast naabrist Jutast, kelle elu lõpp pani teda mõtlema Jumala ligiolu üle ka siis, kui inimene ise enam palvetada ei suuda. Ta meenutas soomekeelse laulu mõtet: Jumal on ligi seal, „kus palve on vaid ohkamine“ ja ka siis, „kui maailm paistab pahupidi läinud“.

„Päevatee“ jooksul esitas Kirsti mitmeid kauneid laule. Ta rõhutas, et Jumala armastus seisneb selles, et Jeesus on meie eest surnud ja Tema läbi võime saada andeks ning panna oma usalduse Jumala peale. Kohtumine lõppes ühise Meie Isa palvega ning avatud vestlusega. Maitsva supi eest hoolitses **Marilyn Pärna**.

Need, kes seekord kohale ei jõudnud, on oodatud järgmistel kordadel – et üheskoos rännata, küsida, otsida ning avastada.

TAIZÉ EUROOPA
NOORTE-
KOHTUMINE
LÓDŹ, POOLA
27.12.2026–02.01.2027

18-35-aastastele

MUSTAMÄE KOGUDUS KUTSUB SIND ÜHISELE PALVERÄNNAKULE!

Mugav bussisõit 15 päeva.
1 ööbimine teel
(hommikusöök hinnas).
Muud toidud omal kulul.

Reis Eestist 27.12–02.01
Kohtumine Lódzis
28.12–01.01.
*Alusta uut
aastat teisiti*

Hind **290 €**
(transport, osalustasu,
majutus peredes/
ühismajutuses, toidustus).
Ettemaks 100 € 1.06.2026,
ülejäädud 190 € 02.11.2026.

LISAINFO JA REGISTREERIMINE

Kohtade arv piiratud!
✉ mustamae@eek.ee
☎ 5373 0718 Tiina

*Palve, muusika ja kohtumised
tähtsate noortega üle Euroopa*
<https://www.taize.fr/>

Reinut Tepp
(klavessiin)

Merike Heidelberg
(viola)

Mari Targo
(violi)

Michele Bonfante
(kontrabass)

Anete Ainsaar
(violi)

Leho Karin
(tsello)

10. märts kell 19 Mustamäe
Maarja Magdaleena kirik

TASUTA

Tasuta kammarmuusika
Lummay barokk

Kavas: Telemann, Corelli,
Vitali ja Castello

Tallinn
muusikakool

Miks sa oled nii rõhutatud, mu hing, ja nii rahutu mu sees?
Oota Jumalat, sest ma tahan teda veel tänada, oma abi ja oma Jumalat! Ps 43:5

5

KELLELE KUULUVAD MEIE PÄEVAD?

Kultuurielamus vahendab Imbi Arro

Rõõmuga märkas inimesi, et meie kinodesse on jõudnud minu lemmiku, Paolo Sorrentino viimane film „Halastus” (La Grazia). Muidugi läksin esimesel võimalusel vaatama.

Nagu mitmes eelnevas Sorrentino filmis, on siingi peaosas Toni Servillo, kes seekord kehastab ametiaega lõpetavat presidenti, kel tuleb enne lahkumist teha veel kolm olulist otsust.

Filmi idee sai Sorrentino, kes ühtlasi ka stsenaarist, aastaid tagasi loetud uudisest, et Itaalia president Sergio Mattarella andis armu eakale mehele, kes istus vangis oma lõppstaadiumis Alzheimerit põdeva naise tapmise pärast. President on ainus inimene, kel on võim otsustada armu andmise üle. Sorrentino on öelnud, et teda köidavad moraalsed dilemmad. Nii sai tema filmis ametist lahkuv president otsustamiseks veel teisegi armuandmise – noorele naisele, kes oma elukaaslase julmalt surnuks pussitas. Lisaks neile pidi ta otsustama, kas allkirjastada eutanaasiaseadus. Kui ta allkirjastab, on ta mõrvar; kui ei allkirjasta, siis piinaja. Millest lähtuda otsuse tegemisel?

Katoliiklasena usub president elu pühadusse. Kogenud juristina usub ta seadustesse. Ta kahtleb ja lükkab otsustamist üha edasi. Ta läheb vanglasse, kohtub mõlema armusaamise taotlejaga ja kuulab nende lugu. Ta jälgib sureva hobuse agooniat. Ta jälgib monitorilt juba aasta aega kosmosejaamas viibinud astronauti. Ta vaidleb oma samuti õigusteadlasest tütreaga. Ta

vestleb kõrvarõngaste ja rastapatsidega paavstiga, kes Vatikani aedades mootorrattaga ringi sõidab. „Jumal annab inimestele küsimusi, millega tegeleda, mitte vastuseid,” ütleb too.

Loolõpus on president otsustanud. Otsused võivad üllatada, sest päriselus ei pruugi kõik olla selline, nagu näib toimikutes. Range õiglus ja empaatia ei pruugi kattuda.

Hea film on ikka mitmekihiline. Nii ka „Halastus”. Põhiliini rikastavad mitmed ristuvad või kaasas käivad teemad, nagu näiteks armastus ja armukadedus, kättemaks, põlvkondade vahetus.

„Kellele kuuluvad meie päevad?” küsitakse korduvalt selle 2 tunni ja 11 minuti jooksul. Film ei anna otsest vastust. On ju seegi küsimus, millega tuleb inimesel endal tegeleda.

Filmiplakat: http://www.impawards.com/intl/italy/2025/la_grazia_xlg.html

TÄNU- JA EESTPALVED

Nõnda peab ülendatama Inimese Poeg, et igapähe, kes usub, oleks Tema igavene elu. Jh 3:14b,15

Kõigeväeline Jumal! Kingi meile avatud süda, et mõistaksime Sinu Poja, Jeesuse Kristuse armastust ja kuulekust, kelle kannatuse ja surma läbi oled Sa meile kuulutanud pääsemist ja õndsust.

TÄNUPALVED

Hea kõigeväeline Jumal!

Tänu Sulle Sinu igavese armastuse eest kogu loodu vastu, iga inimese vastu. Tänu Sulle nii heade kui raskete aegade eest. Tänu Sulle selle elu ja aja eest, mis meile antud on.

Tänu Sulle meie kalli koguduse eest, meie kiriku eest, kõikide armsate inimeste eest, kellega Sa oled andnud koos ühist teed käia! Tänu sulle kõikide heade sõprade eest, kes on meid läbi aastate eestpalves hoidnud!

Tänu Sulle meie laste ja noorte eest. Tänu Sulle lootuse eest, mis on igal päeval uus!

EESTPALVED

Armas Jumal!

Palume rahu eest maailmas. Palume eriliselt rahu praegu sõdivate ning teiste suhtes vaenulike riikide vahele. Palume Sinu armu halastust inimestele, kes nendes riikides elavad ja sõdade tõttu kannatavad!

Anname Sinu armu hoolde Mustamäe kiriku ja meie koguduse. Aita kogudusel kasvada, õnnista koguduse tööd ja igat inimest, kes koguduse juurde tee on leidnud!

Toome palves Sinu ette meie eestpalve-koguduse Järvakandis ja noorte eestpalvekoguduse Põltsamaal. Õnnista neid ja hoia neid! Palume kõikide sõpruskoguduste eest ning kõikide heade sõprade eest!

Palume kõikide eest, kes on haiged, kes kannatavad erinevate tervisemurede käes. Laota oma tervendavad käed nende üle!

NOORTETÖÖ VEEBRUARIS

Maris Kuldkepp

30. jaanuari pärastlõunal võtsid meie koguduse noortejuht Maris ja mõned noored taas suuna Põltsamaale, et osaleda **Talvapäevadel**, mis toimusid 29. korda. Teemaks oli see aasta Piibel. Mustamäelt tulid kaasa kolm noort: Maarelee, Carmen ja Anna. Lisaks oli Laagri kogudusest Anna sõber Johannes.

Programm algas Emmause missaga Niguliste kirikus ning seal avati ametlikult Talvapäevad. Tol nädalavahetusel olid ilmad tõeliselt talviselt külmad, kuid kirik oli meeldivalt soe.

Laupäeva hommikul toimusid Piibli-teemalised seminarid, kus 16+ vanuses noortele rääkisid Urmas Nõmmik ja kuni 16-aastastele Kadre Arikainen. Noored said osaleda mitmesugustes töötubades. Anna valis praktilise tegevuse "Piibel köögis", Maarelee ja Carmen tahtsid käia piilbitundides "Mida Piiblit" ja "Küsi julgelt". Johannes mängis hokit. Noortejuht Maris osales samal ajal noortejuhtide nn tööpäeval, mida on ka varem

just nimelt Põltsamaal korraldatud ja seekord oli seda praktiline teha just Talvapäevade ajal, kuna paljud noortejuhid olid nagunii kohal.

Laupäeva pärastlõunal said noored kohalikus spordihallis sportida. Toimus ka paneelvestlus, kus

osalesid emeriitpiiskop Joel Luhamets, ettevõtja Margus Annuk ja teismeline Kirke-Riin Laugen. Küsimused ja vastused ikka Piibli teemadel. Päris õhtul toimus gruppides n-ö suurmäng, mille raames pidid noored kohalikele elanikele küsima küsimusi või tegema koos ülesandeid. Seejärel oli kirikus ülistusõhtu ja pastoraadis Kuldvillaku mäng, mille meie laiendatud grupp võitis!

Igal hommikul ja õhtul peeti ka lühikesi palvusi ja Talvapäevad lõppesid jumalateenistusega Põltsamaa kirikus. Järgmisel aastal saame juba juubelit tähistavatele Talvapäevadele minna!

7. veebruaril oli meil omakeskis tore **noorteõhtuosadus**. Külla

tulid ka kaks noormeest, kellega meie noored just Talvapäevadel sõbrustasid. Teemaks oli "Usk" ja noored said anonüümselt jagada neid teemasid, mida on kerge ja keeruline, aga ka võimatu uskuda kristlasena. Arutlesime muu hulgas inglite, vee peal kõndimise ja tervendamise üle.

14. veebruaril oodati meid **Sakku**, kus Plussmeedia meeskond korraldas noorteõhtu. Kuna see oli sõbrapäev ja samal ajal toimus Eesti Laulu finaali, siis osalesid seal ainult Maris ja Maarelee. Oli meeleolukas ja tempokas üritus 40 osalejaga!

 Projekt JEEUSLAPS
"Võrratu teekond"
Mustamäe kirikus (Küli 9, Tallinn)

LAUPÄEVAL, 11. APRILLIL
Kell 12.00 (Restab 1,5 h)

MIDA OODATA:

- Lõbusad tegevused
- Ühised laulud
- Jutustus "Teekond Jumalaga"
- Maitsev amps
- IGALE LAPSELE KINGIPAKK

VANUS 3-14 eluaastat

TASUTA!

OSALEDA SAABAD LAPSED, KES POLE VÄREM KINGAKARBI KINGIPAKKI SAANUD!

  Eesti Evangeelne Allians

Vajadusel tõlge vene keelde. **REGISTREERI** +372 5635 9279 Indrek Lulde sekretar@allians.ee

KUUKAVA MÄRTS 2026

JUMALATEENISTUSED ARMULAUAGA

pühapäeviti kell 15

KOGUDUSES TOIMUB:

- N 05.03 kell 14 Päevatee külalisega
(vanemaealistele, külas Ingmar Kurg)
- T 10.03 kell 19 Tallinna Kammerorkestri kontsert, TASUTA
- L 14.03 kell 16 K.O.O.R kontsert, piletitega
- L 21.03 kell 15 Noortekas
- N 19.03 kell 13 Elurõõmsad ja tegusad
- N 24.03 kell 18.30 Venekeelne vestlusõhtu teemal "Camino solo" palverännakutest, juhib Pavel Zayakin
- N 02.04 kell 18 **Suure Neljapäeva jumalateenistus armulauaga**
- R 03.04 kell 12 **Suure Reede jumalateenistus armulauaga**
- L 04.04 kell 12 Laste laupäev "Ülestõusmispühade ootus" koos munade värvimisega
- P 05.05 kell 15 **Ülestõusmispühade jumalateenistus, selle järel Elna Kaasiku näituse "Risti vägi" avamine**

Lastekirik üle pühapäeva (15.03 ja 29.03) kell 11.00

Keskpäevapalvused

teisipäeviti ja neljapäeviti kell 12.30 Taizé lauludega, kolmapäeviti kell 12.30 liturgiline.

Õhtupalvused Taizé lauludega reedeti kell 19.

Eine Piibli ja palvega teisipäeviti kell 12.30.

Leerikooli info ja registreerimine mustamae@eelk.ee.

ÜRITUSED MUJAL:

- P 08.03 kell 17 Praostkonna noortemissa
Rootsi-Mihkli kirikus

06.03 Anna Aarma
07.03 Jaavi Mägi
09.03 Oskar Kljakin
09.03 Tuuli Korsar
10.03 Rolf Roderick Reintam
11.03 Mihhail Udovitšenko
12.03 Kersti Prii
16.03 Arseni Sõtšov
18.03 Andero Dolgov
20.03 Marika Kommusaar
24.03 Annika Lehesadu
26.03 Sandra Valk
30.03 Marlon Selgall da Silva

Kui te ei soovi, et teie õnnitlused on ajalehes avalikud, siis palun andke sellest teada koguduse e-posti aadressile mustamae@eelk.ee

TIINA KLEMENT – koguduse õpetaja; e-post: tiina.klement@eelk.ee; tel: 5373 0718

ÜLLE REIMANN – koguduse diakon; e-post: mustamae.kogudus@gmail.com; tel: 5664 6029

IMBI ARRO – diakon emeeritus; e-post: imbiarro@gmail.com; tel: 551 7970

Noortetöö juhendaja **Maris Kuldkepp** – e-post: kepamaris@hotmail.com; tel: 5672 6863

Kantor ja Misjonikoori juhataja **Maarja Vardja** – e-post: maarjavardja@gmail.com

Kiriku lahtiolekuajad: T, K, N kell 11-17.00 ning sündmuste ajal; muudel aegadel eelneval kokkuleppel.

Mustamäe Maarja Magdaleena koguduse aadress: Kiili 9, 13423 Tallinn

Ruumide rent, talituste tellimine: mustamae@eelk.ee või jaana.maria@eelk.ee

Koduleht: mustamae.eelk.ee **E-post:** mustamae@eelk.ee

Magda Misjonipood: magdamisjonipood.ee; Facebook.com/magdapood

Ajalehe toimkond: kujundaja **Jaana Maria Unga**, keeleteimetaja **Auli Tohv**

EESTI EVANGEELSE LUTERLIKU KIRIKU MUSTAMÄE MAARJA MAGDALEENA KOGUDUS

Mustamäele KIRIKU EHITAMISE heaks:

Luminor pank, konto: EE241700017003221206, LHV pank, konto: EE357700771010370871

Mustamäe KOGUDUSE TÖÖ heaks:

Luminor pank, konto: EE311700017002962090, LHV pank, konto: EE757700771000677814

ORELI/KLAVERI fond: Luminor pank, konto: EE267700771012267092

